

Министерство образования Республики Беларусь

Учреждение образования

«Гомельский государственный университет

Имени Франциска Скорины»

В.И.БЫШИК, Г.Л.ДВОРНИК

ИСТОРИЯ БЕЛАРУСИ

**методическое указания
по выполнению контрольных заданий
для слушателей подготовительных курсов**

Гомель

УО «ГГУ им. Ф. Скорины»

2011

МЕТОДИЧЕСКИЕ УКАЗАНИЯ ПО ВЫПОЛНЕНИЮ КОНТРОЛЬНЫХ РАБОТ ИСТОРИЯ БЕЛАРУСИ.

Для поступления в высшие учебные заведения необходимо пройти обязательное централизованное тестирование, показать высокий уровень знаний по предмету.

Основным условием Вашего успеха являются систематические занятия по предмету в оставшееся до тестирования время. Это позволит качественно усвоить новый материал, ликвидировать пробелы в знаниях, приобрести опыт и уверенность в выполнении тестовых заданий.

Весь материал изучаемого предмета, соответствующий требованиям программы для учреждений, обеспечивающих получение общего среднего образования, разбит на 8 заданий (контрольных работ).

Каждая контрольная работа включает от 6 до 10 тем (вопросов) и проверочные тестовые задания по ним для закрепления изученного. Это позволяет организовать регулярную самостоятельную работу и овладения необходимыми знаниями в соответствии с Программой для поступающих в ВУЗы Республики Беларусь.

Контрольная работа (конспект) выполняется в ученической тетради (12 листов) и вкладывается выполненное тестовое задание (правильные ответы обвести в кружок). Конспект обязательно должен содержать название каждой темы (вопроса) контрольной работы, его развернутый (подробный) план. Под каждым пунктом плана необходимо изложить (написать) его краткое содержание в виде:

1. хронология событий,
2. имена,
3. понятия,
4. положений,
5. географических и,
6. других названий.

содержание которых можно раскрыть в очень краткой форме несколькими ключевыми словами (от 1 – до 4).

При подготовке к тестированию в первую очередь необходимо пользоваться школьными учебниками, а также другими учебными пособиями и справочными материалами, сборниками тестовых заданий по централизованному тестированию.

1. ГІСТОРЫЯ БЕЛАРУСІ

1. Старожытнае грамадства ў эпоху каменнаага і бронзавага вякоў.
2. Насельніцтва Беларусі ў раннім жалезным веку (8 ст. да н.э.-5 ст.н.э.).
3. Побыт, звычаі і мастацтва першабытных людзей.
4. Паходжанне беларусаў.
5. Сацыяльна-эканамічнае развіццё беларускіх зямель у 9-13 стст.
6. Першыя дзяржаўныя утварэнні на тэрыторыі Беларусі.

Частка А: Адзначце правільны адказ ці некалькі адказаў у бланку адказаў.

A1. Вызначце этапы развіцця чалавечага грамадства, якія належаць да агульнаісторычнай перыядызацыі.

- 1) бацькоўская родавая абшчына
- 2) мацярынская родавая абшчына
- 3) першабытны чалавечы статак
- 4) плямёны – абыяднанні родаў
- 5) суседская родавая абшчына

A2. Звычай, забараняючы уступленне ў шлюб у межах адной грамадской групы называўся

- 1) эндагамія
- 2) палігамія
- 3) экзагамія
- 4) манагамія
- 5) інверсія

A3. На тэрыторыі Усходняй Беларусі пражывалі неалітычныя плямёны археалагічнай культуры

- 1) верхнедняпроускай
- 2) днепра-данецкай
- 3) нёманскай
- 4) нарвенскай

A4. Галоўныя прадукты ежы усходніх славян

- 1) рыба
- 2) бульба
- 3) хлеб
- 4) зерневыя кашы
- 5) каніна

A5. Буйное усходнеславянскае плямённае абыяднанне – крывічы – з канца 1 тыс. н. э. распалася на групы

- 1) полацкая
- 2) смаленская
- 3) пскоўская
- 4) віцебская
- 5) менская

A6. У беларускіх міфах родавае бажаство – гэта:

- 1) Лясун
- 2) Мара
- 3) Бялун
- 4) Чур
- 5) Кадук

A7. Першае пранікненне першабытных людзей (неандартальцаў) на тэрыторыю Беларусі адбылося ў

- 1) палеаліце
- 2) неаліце
- 3) мезаліце
- 4) бронзавым веку
- 5) жалезнym веку

A8. Княствы Верхняга Панямоння у XII – XIII стст.:

- 1) Ваўкаўскагае
- 2) Гарадзенсае
- 3) Свіслацкае
- 4) Слонімскае
- 5) Наваградскае

A9. Гістарычнае назва галоўных форм феадальнай рэнты:

- 1) дзяякро
- 2) кармленне
- 3) паншчына
- 4) служба
- 5) чынш

A10. Вызначце этапы развіцця чалавечага грамадства, якія належалі да археалагічнай перыядызацыі.

- 1) бацькоўская родавая абышчына
- 2) мацярынская родавая абышчына
- 3) бронзавы век
- 4) жалезны век
- 5) каменны век

A11. Якім чынам лядна-агнявое земляробства падтрымлівалася родаплемянны лад усходніх славян?

- 1) толькі вялікі калектыў мог займацца такой формай земляробства
- 2) адсутнасць патрэбнай удасканалізацыі прылады працы
- 3) выключная такая форма земляробства магла падтрымліваць дадзенню сацыяльную форму існавання
- 4) асобная сям'я магла уласнымі сіламі падтрымліваць свой дабрабыт
- 5) толькі першабытны чалавечы калектыў забяспечваў існаванне чалавека

A12. Бітва на Судоме у 1021г. адбылася паміж войскамі:

- 1) Брачыслава Полацкага і Яраслава Мудрага
- 2) Глеба Усяславіча і Мсціслава Удалага
- 3) Рагвалода і Уладзіміра Святаславіча
- 4) Усяслава Чарадзея і Уладзіміра Манамаха

A13. Praрадзіма славян па меркаваннях вучоны – гэта:

- 1) паўночныя схілы Усходніх Карпат
- 2) паўночная Еўропа
- 3) Малая Азія
- 4) Усходняя Арыка
- 5) Скандинавскі паўвостраў

А14. Аднаўленне мясцовай княжацкай дынасты ў Тураве адбылося ў:

- 1) 862г.
- 2) 980г.
- 3) 988г.
- 4) 1158г.
- 5) 1263г.

А15. Першае механічнае прыстасаванне, вынайдзеннае першабытным чалавекам гэта:

- 1) ганчарны круг
- 2) паляўнічы лук і стрэлы
- 3) свідравальны станок
- 5) ткацкі станок
- 5) човен

А16. Утварэнне плямён на тэрыторыі Беларусі адбывалася:

- 1) 600 тыс. год да н. э.
- 2) 100-35 тыс. год да н.э.
- 3) 12-7 тыс. год да н. э.
- 4) 4-2 тыс. год да н. э.
- 5) 6-7 ст. н.э.

А17. Гістарычныя крыніцы, распавядаючыя пра бітву на Нямізе і Усяслава Чарадзея – гэта:

- 1) Аповесьць мінульых гадоў
- 2) Летапісец вялікіх князей літоўскіх
- 3) Сага аб Эймундзе
- 4) Слова пра паход Ігаравы

А18. Вучоныя вылучаюць галоўныя шляхі узнікнення і развіцця феадалізму у Еўропе:

- 1) дзяржаўны
- 2) бяссінтэзны
- 3) гандлёва-рамесны
- 4) сінтэзны
- 5) абшчынны

А19. Від рэлігійнай дзейнасці, практычнага духоўнага засваення свету называецца:

- 1) анімізм
- 2) культ
- 3) татэм
- 4) фетыш
- 5) табу

А20. Якія асаблівасці мелі адносіны Турава з Кіевам у адрозненні ад адносін паміж Полацкам і Кіевам у XIст.?

- 1) ажыццяўленне цалкам незалежнай палітыкі
- 2) моцны уплыў Кіева
- 3) існаванне залежнай ад Кіева дынастыі
- 4) барацьба супраць Кіева і Ноўгарада за свае уласныя інтарэсы
- 5) існаванне незалежнай ад Кіева дынастыі

А21. Прылада працы, прадмет пакланення старажытных славян; лічылася падарункам, які зрабіў Пярун:

- 1) гарпун
- 2) лук і стрэлы

- 3) палка-капалка
- 4) сякера
- 5) ткацкі станок

А22. На 1142 г. прыпадае першае прыгадванне ў пісьмовых гістарычных крыніцах горада:

- 1) Гародні
- 2) Гомеля
- 3) Мазыра
- 4) Наваградка
- 5) Пінска

А23. Вызначце маршрут гандлёвага шляху “з варагаў у арабы ”:

- 1) Балтыйскае мора – Нява – Ладажскае возера – Волхаў – возера Ільмень – Ловаць – Днепр – Чорнае мора
- 2) Балтыйскае мора – Заходняя Дзвіна - Днепр – Чорнае мора
- 3) Балтыйскае мора – Нява – Ладажскае возера – Волга – Каспійскае мора
- 4) Балтыйскае мора – Заходняя Дзвіна - Волга – Каспійскае мора

А24. Вызначце функцыі, якія выконвалі гарады ў часы сярэднявечча:

- 1) адміністрацыйна-фіскальныя
- 2) ваенна-абарончыя
- 3) гандлёва-рамесніцкія
- 4) культурныя
- 5) рэлігійныя

А25. Канцэпцыя этнагенезу беларусаў, згодна якой продкамі беларусаў былі крывічы, дрыгавічы, радзімічы – гэта:

- 1) фіна-угорская
- 2) балцкая
- 3) старажытнаруская
- 4) крывіцка-дрыгавіцка-радзіміцкая
- 5) велікапольская

А26. Найвышэйшага развіцця Полацкая зямля дасягнула пры :

- 1) Рагвалодзе
- 2) Ізяславе Уладзіміравічы
- 3) Брачыславе Ізяславі
- 4) Тауцівле
- 5) Усяславе Брачыславічы

А27. Вызначце назвы буйнейшых аледзяненняў, падчас якіх тэрыторыя тагачаснай Беларусі была занята ледавіком:

- 1) бярэзінскае
- 2) дняпроўскае
- 3) валдайскае
- 4) палескае
- 5) прыпяцкае

А28. У час да славянскага пранікнення амаль усю тэрыторыю тагачаснай Беларусі засялялі плямёны:

- 1) балтаў
- 2) фіна-уграў

- 3) кельтаў
- 4) германцаў

A29. Веча як прыклад прамой дэмакратыі ва усходнеславянскіх землях, дакладна гісторычна вядома ў:

- 1) Вялікім Ноўгарадзе
- 2) Кіеве
- 3) Полацку
- 4) Пінску
- 5) Бярэсці

A30. На 885 г. у гісторыі беларускіх зямель прыпадае:

- 1) першыя летапісныя звесткі пра племянное абъяднанне крывічоў
- 2) першыя летапісныя звесткі пра Смаленск як адзін з цэнтраў крывічоў
- 3) першыя летапісныя звесткі пра Тураў
- 4) першае прыгадванне у «Аповесці мінулых гадоў» Полацка
- 5) паход кіеўскага князя Алега на землі радзімічаў

Частка В: У бланку адказаў слова (слова) пішацца у той форме, у якой яно ужываецца у сказе.

B1.Першае жыллё першабытных людзей – гэта : _____

B2.Збор даніны князем з падуладнага яму насельніцтва -
гэта:_____

B3.Славяне свае старыя законы называлі _____

B4.Гліняная прасліца выкарыстоўвалася старажытым чалавекам
для:_____

B5. Навука, якая вывучае астанкі чалавека –гэта:_____

B6.Жаночае упрыгожванне эпохі жалезнага веку ў выглядзе падвескі з
чырвонай эмаллю, якая нагадвае сярпок месяца, называлася _____

B7.Грэчаскі гісторык Герадот называў насельнікаў мілаградской культуры, якія
валодалі дзівоснай здольнасцю адзін раз у год ператварацца ў
ваўкалакаў:_____

B8.Самай з царкоўных кніг у Беларусі з'яўляецца:_____

B9.Засяленне незанятых зямель пераселенцамі – гэта:_____

B10.”З'яўляўся ён кніжнікам і філосафам, якіх да гэтага ў Рускай зямлі не
было” – гэта:_____

2. История БЕЛАРУСИ

1. Феодальная раздробленность на землях Беларуси. Внешнеполитическая ситуация в конце 12- первой половине 13вв.
2. Языческие верования. Появление и распространение христианства на белорусских землях.
3. Культура белорусских земель в 9-13 вв.
4. Образование Великого княжества Литовского, Русского, Жемайтского в 13 в.
5. а) Внутриполитическое положение и внешняя политика ВКЛ

в конце 13 - 70-е годы 14 вв.

б) Основные направления развития ВКЛ в 70-е годы 14 -15 вв.

6. Государственное устройство, органы власти и управления в В.К.Л. в 13 - первой половине 16 вв.

7. Экономическое развитие и социальные отношения в В.К.Л. в 14 - первой пол. 16 вв.

8. Политическое положение Беларуси в первой половине 16 в.

9. Этнические процессы на белорусских землях в 13-16 вв.

10. Культура Беларуси 14-16 вв.

Тесты

Частка А: Адзначце правільны адказ ці некалькі адказаў у бланку адказаў.

А1. Поўнасцю залежныя ад феадала сяляне называліся:

- 1) смерды 2) закупы 3) радовічы 4) халопы 5) чэлядзь.

А2. Асаблівасцямі язычніцтва з'яўляюцца:

- 1) мнагабожжа 2) вера ў аднаго бога 3) ідалапаклонства 4) қапішчы і свяцілішчы 5) пахавальны абраад: спальванне на агні і насып курганаў.

А3. Прычынамі ўзнікнення сярэдневяковых гарадоў з'яўляліся:

- 1) з'яўленне дзяржаўных утварэнняў
- 2) аддзяленне рамяства і гандлю ад земляробства
- 3) з'яўленне цэхаў рамеснікаў і гільдыі купцоў.

А4. Прывілей, якім абмяжоўвалася ўлада вялікага князя літоўскага і

павышалася роля вялікакняжацкай рады, быў прынятый

- 1) 1447 г. 2) 1401 г. 3) 1501 г. 4) 1492 г. 5) 1499 г.

А5. Межавыя зямельныя спрэчкі ў ВКЛ разглядалі суды:

- 1) падкамісарскія 2) падкаморскія 3) земскія 4) гродскіе.

А6. Адзначце Вялікага князя, апошняга з дынастыі Ягелонаў:

- 1) Казімір Ягелончык 2) Аляксандр 3) Жыгімонт II Аўгуст 4) Жыгімонт I Стары.

А7. Самая ранняя з рукапісных царкоўных кніг па ўсходнеславянскіх землях:

1) Пасланне Фаме-prasvітару	4) Аповесць мінульых гадоў
2) Псалтыр	5) Полацкі летапіс
3) Тураўскае евангелле	

А8. Падчас якой з пералічаных войнаў паміж ВКЛ і Маскоўскай дзяржавай адбылася бітва пад Оршай?

1) 1492–1494 гг.	4) 1512–1522 гг.
2) 1500–1503 гг.	5) 1534–1537 гг.
3) 1507–1508 гг.	

A9. Калі быў створаны трывалый ВКЛ?

1) 1581 г.	4) 1506 г.
2) 1588 г.	5) 1686 г.
3) 1569 г.	

A10. Наёмнае прафесійнае войска ў ВКЛ з'явілася ў:

1) пачатку XVст.	4) канцы XVI ст.
2) Канцы XVст.	5) XVII ст.
3) Сярэдзіне XVI ст.	

A11. Карабель Рэчы Паспалітай ў 1576-1586гг. быў?

1) Жыгімонт III Ваза	4) Стэфан Баторый
2) Жыгімонт II Аўгуст	5) Аляксандр I
3) Жыгімонт I стары	

A12. З якога часу Вільня стала сталіцай ВКЛ?

1) 1317г.	4) 1326г.
2) 1321г.	5) 1332г.
4) 1323г.	

A13. Пачатак юрыдычнага афармлення прыгоннага права ў ВКЛ паклаў:

1) Прывілей Ягайлы 1387г.	4) Прывілей Аляксандра 1492г.
2) Прывілей Казіміра 1447г.	5) Статут ВКЛ 1566г.
4) Судзебнік Казіміра 1468г.	

A14. Хто з пералічаных вялікіх князёў літоўскіх паклаў пачатак ліквідацыі удзельных княжэнняў і ўвёў у ВКЛ намесніцтвы?

1) Гедымін	4) Ягайла
2) Альберд	5) Вітаўт
3) Кейстут	

A15. Дзяяклася:

1) Грашовая рэнта	4) Пазыка прадуктамі
2) Натуральная рэнта	5) Работа ў маёнтку пана
3) Грашовая пазыка	

A16. З канца XVIст. насельніцтва большай часткі Беларусі у басейне рак Заходняя Дзвіна і Днепр называла сябе:

1) руссю	4) беларусцамі
2) людзмі рускімі	5) беларусамі
3) русінамі	

A17. Пасля смерці Гедэміна Вялікім князем Літоўскім стаў?

1) Яўнуцій	4) Вінгард
2) Альгерд	5) Ягайла
3) Альгерд і Кейстут	

A18. Прэзумпцыя невінаватасці, нормы прававой дзяржавы былі заключаны у: (некалькі варыянтаў адказу)

1) Судзебніку 1468г.	4) Статуте 1588г.

- 2) Статуте 1529г. 5) насілі дэкларатыўны харктар і практычнага прыменення не мелі
3) Статуте 1566г.

А19. Калі пачынаўся Новы год у славян да XV ст.?

- 1) У студзені 4) У красавіку
2) У верасні 5) адліку пачатку года не існавала
3) У сакавіку

А20. Езуіцкая акадэмія ў Вільні пачала дзейнічаць з:

- 1) 1557г. 4) 1588г.
2) 1566г. 5) 1596г.
3) 1579г.

А21. Спецыфічная форма грамадскай свядомасці, якая адлюстроўвае рэчаіснасць у ілюзорна-фантастычных вобразах, уяўленнях гэта

- 1) фальклор 2) міфалогія 3) наука 4) рэлігія

А22. Найвышэйшыя язычніцкія богі старажытных славян:

- 1) Жыжаль 2) Род 3) Сварог 4) Тур 5) Ярыла

А23. Язычніцкія богі, якія адлюстроўвалі пад рознымі назвамі уяўленне Сонца:

- 1) Дажбог 2) Жыжаль 3) Каляда 4) Купала 5) Ярыла

А24. Першыя кананізаваныя нацыянальныя беларускія святыя - гэта

- 1) Аўрамій Смаленскі 2) Ефрасіння Полацкая 3) Андрэй Баболя 4) Кірыла Туравскі 5) Клімент Смалятіч

А25. Апусташальны паход хана Бурундая на паўночны захад Беларусі адбыўся у:

- 1) 1238-1241гг. 2) 1258-1259гг. 3) 1275г. 4) 1277г. 5) 1287г.

А26. Вызначце фактары узвышэння Наваградка у сярэдзіне XIII ст.:

- 1) выгаднае геапалітычнае становішча
2) дзяржаваутваральная палітыка літоўскіх князёў
3) залежнасць ад Галіцка-Валынскага княства
4) усталяванне мангола-татарскага іга
5) пратадзяржаўны стан балцкіх зямель

А27. Калі у склад ВКЛ увайшлі Берасцейская, Гомельская, Гродзенская, Менская, Мсціслаўская і Турава-Пінская землі?

- 1) XII ст. 2) 2-я палова XIII-1-я чвэрць XIV ст. 3) XV ст. 4) XVI ст.

А28. Вызначце формы феадальнага землеуладання у ВКЛ:

- 1) валочнае 2) гаспадарскае (велікакняжацкае) 3) прыватна-феадальнае
4) сялянскае 5) царкоўна-манастырскае

A29. Галоўная сельскагаспадарчая вытворчая адзінка, гаспадарка сяляніна у ВКЛ-гэта:

- 1) валока 2)дым 3)морг 4)талака 5)чынш

A30. Зямельная мера у ВКЛ роўная 0,71га:

- 1)акр 2) валока 3)дзякла 4)морг 5)дым

Частка В: У бланку адказаў слова (словы) пішацца у той форме, у якой яно ужываецца у сказе.

B1. Падбярыце абагульняючае слова. Асноўная тэрытарыяльная адзінка ВКЛ -- .....

B2. Што аб'ядноўва наступныя імёны? Францыск Скарына, Сымон Будны, Іван Фёдараў, Пётр Мсцілавец -- .....

B3. Устаўце прапушчанае слова. У замковым будаўніцтве XVI ст. пераважаў ..... стыль.

B4. Расстаўце ў храналагічным парадку:

1) дата заснавання г.Віцебска	4) дата заснавання г.Турава
2) дата заснавання г.Полацка	5) дата заснавання г.Бярэсце
3) дата заснавання г.Мінска	

B5. Пазнайце гістарычную асобу: беларускі гуманіст-асветнік, пісменнік і кнігавыдавец. Прадоўжыў гуманістычныя і культурна-асветніцкія традыцыі Ф.Скарыны. У 1570-я гг. на свае сродкі арганізаваў друкарню з намерам выдаваць кнігі на беларускай мове. У сваіх рукапісных прадмовах да Евангелля пісаў пра сваё высокое прызначэнне служыць беларускаму народу. ....

B6. Растваўце ў храналагічным парадку:

1) Грунвальдская бітва	4) Крэўская ўнія
2) Гарадзельская унія	5) Судзебнік
3) Грамадзянская вайна ў ВКЛ	

B7. Прадоўжыце сказ: ВКЛ выплачвала крымскім татарам падатак, які называўся...

B8. Назва горада, які ў 1276г. быў збудаваны па загаду Валынскага князя Уладзіміра Васільковіча на р. Лясная майстрам Алёксай -- .....

В9. Устанавіце адпаведнасці (напрыклад 16,2г):

- 1) 1201г. а) створаны ордэн Мечаносцаў
- 2) 1208г. б) крыжакі захапілі Кукенойс
- 3) 1209г. в) Заснавана Рыга
- 4) 1198г. г) крыжакі захапілі Герцыке
- 5) 1202г. д) створаны Тэўтонскі ордэн

В10. Назавіце дзень, месяц, год Грунвальдской бітвы. (месяц пісаць літарамі)

3. Гісторыя Беларусі

1. Образование Речи Посполитой во второй половине 16 - первой половине 17 вв.
2. Сельское хозяйство и городская жизнь В.К.Л. в середине 16 - первой половине 17 вв.
3. Церковь и религия в В.К.Л. в середине 16 - 17 вв.
4. Войны В.К.Л. середины 17 в.
5. Социально-экономический упадок Беларуси во втор. пол. 17- нач. 18вв.
6. Экономическое развитие и социальные противоречия в В.К.Л. в середине и второй половине 18 в.
7. Культура Беларуси 17 - 18 вв.
8. Включение Беларуси в состав Российской империи.
9. Беларусь в войне 1812 года.
10. Социально - экономическое положение Беларуси в первой пол. 19 в.

Тэст

Частка А: Адзначце правільны адказ ці некалькі адказаў у бланку адказаў.

А1. Вызначце прычыны занядаду і палітычнага крызісу Рэчы Паспалітай у другой палове XVII- пачатку XVIII ст.

- 1) адсутнасць палітычных лідараў
- 2) барацьба магнацкіх групіровак
- 3) саслоўная шляхецкая агульнадзяржаўная інтэграцыя
- 4) апушташальныя ваенныя дзеянні другой паловы XVII-пачатку XVIII ст.
- 5) супярэчнасці паміж Расіяй і Швецыяй

А2. Пастанова ўсеагульной канфедэрацыі саслоўяў Рэчы Паспалітай аб забароне пісаць дзяржаўныя дакументы на беларускай мове была прынята ў:

- 1) 1623 г.
- 2) 1669 г.
- 3) 1696 г.
- 4) 1721 г.
- 5) 1791 г.

А3. Рэлігійны накірунак, пэўнае вераванне—гэта:

- 1) ерась
- 2) капліца
- 3) канфесія

4) маярат

5) ардынацыя

А4. Уражэнец Беларусі, аўтар гімна Расійскай імперыі

1) Е.Славінецкі

2) В.Казлоўскі

3) М.К.Агінскі

4) С.Міхалкоў

5) С.Полацкі

А5. Ідэолагі контррэфармацыі ў Рэчы Паспалітай былі:

1) А.Пасевін

2) М.Сматрыцкі

3) М.Радзівіл-Чорны

4) Скарга

5) С.Будны

А6. Морг як зямельная мера і адзінка аблкладання павіннасцямі ў ВКЛ была роўная:

1) 23,72 кв.м.

2) 21,36 га

3) 1 га

4) 0,71 га

5) 0,51 га

А7. Суд ў Рэчы Паспалітай, які ўтварыўся канферэнцыямі замест дзяржаўных судовых устаноў, -- гэта суд:

1) камісарскі

2) капрамісарскі

3) канфедэратацкі

4) каптуровы

А8. Горад, дзе існаваў першы ў свеце музей ваксовых фігур:

1) Вільня

2) Лондан

3) Нясвіж

4) Парыж

5) Полацк

А9. Перыйяд, у якім у Рэчы Паспалітай уладарыў Генрых Валуа:

1) 1529-1572 гг.

2) люты-ліпень 1574г.

3) 1569-1572 гг.

4) 1576-1586 гг.

5) 1587-1632 гг.

А10. Пасёлак на Беларусі, які заснавалі ш другой палове XVII ст. рускія стараверы, стварыўшы тут асяродак своеасаблівой культуры:

1) Ветка

2) Карма

3) Смаргонь

4) Супрасль

5) Уречча

А11. Лівонская вайна для Расіі была завершана:

- 1) Андросаўскім мірам
- 2) “Вечным” мірам
- 3) Дэўлінскім перамір’ем
- 4) Палянаўскім мірам
- 5) Плюскім мірам

А12. Да канца XVст. У ВКЛ галоўная павіннасць сялян :

- 1) даніна(дзякла)
- 2) паншчына
- 3) чынш
- 4) вепраўшчына
- 5) пажылое

А13. Удзельнікі паўстання у Рэчы Паспалітай 1794 г. пад кіраўніцтвам

Т.Касцюшкі:

- 1) інсургенты
- 2) касінеры
- 3) мантаньяры
- 4) санкюлоты
- 5) карбанары

А14. Вызначце ролю праваслаўнай царквы ў гісторыі ВКЛ:

- 1) асвячэнне існуючых грамадскіх адносін
- 2) звязала беларускія землі з іншымі ўсходнеславянскімі
- 3) змаганне са свецкай уладай за уплыў у грамадстве
- 4) уплыў на палітычныя працэссы ў краіне
- 5) царкоўная юрысдыкцыя над праваслаўным насельніцтвам

А15. Люблінская унія паміж ВКЛ і Польшчай была падпісана

- 1) 8 верасня 1514 г.
- 2) 15 лютага 1563 г.
- 3) 26 студзеня 1564 г.
- 4) 1 ліпеня 1569 г.
- 5) 15 студзеня 1582 г.

А16. Якая катэгорыя залежных сялян з'явілася ў ВКЛ пасля правядзення валочнай памеры 1557 г.?

- 1) асадныя
- 2) цяглыя
- 3) агароднікі
- 4) чэлядзь нявольная
- 5) сяляне-слугі

А17. які з беларускіх нацыянальных дзеячаў ацэньвае уніяцтва для беларускага народа як нацыянальную царкву?

- 1) Л.Абецэдарскі
- 2) М.Каяловіч
- 3) К.Каліноўскі
- 4) Я.Мамонька
- 5) М.Рагоза

A18. Падзеі 1 лютага 1661 г. у час вайны 1654-1667 гг. Расіі з Рэччу Паспалітай – гэта:

- 1) забойства І.Кунцэвіча
- 2) захоп Расіяй сталіцы ВКЛ-Вільні
- 3) захоп Расіяй Старога Быхава
- 4) паўстанне ў Магілёве
- 5) узарванне Сафійскага сабора ў Полацку

A19. Уладанні свецкіх і духоўных феадалаў у вялікакняжацкіх гарадах ВКЛ:

- 1) веча
- 2) лава
- 3) ратуша
- 4) рада
- 5) юрырыка

A20. Дыярыўш –гэта :

- 1) від зброі
- 2) музычны твор
- 3) дзённік
- 4) летапіс
- 5) малітваслоў

A21. У другой палове 80-х гг. XVII ст. супрацьстаянне ў грамадстве Рэчы Паспалітай вызначалася барацьбой магнацкіх груповак:

- 1) Агінскіх з Вішнявецкімі
- 2) Пацаў з Сапегамі і Агінскімі
- 3) Сапег З Агінскімі і Вішнявецкімі
- 4) Радзівілаў з Сапегамі і Пацамі

A22. Першыя мануфактуры на тэрыторыі Беларусі ўзніклі ў:

- 1) XV ст.
- 2) Канцы XVII ст.
- 3) Першай палове XVIII ст.
- 4) Другой палове XVIII ст.
- 5) XIX ст.

A23 Вызначыце плынъ Рэфармацыі, набыўшую ў ВКЛ найвялікшы размах:

- 1) лютэранства
- 2) кальвінізм
- 3) сацыніянства
- 4) асіфлянства
- 5) насцяжацельства

A24. Тэрмін “Рэч Паспалітая” у літаральным перакладзе—гэта:

- 1) супольная дзяржава
- 2) вольнае забараняю
- 3) поўны набор
- 4) агульная справа
- 5) незвычайны стан

A25. Самуіл Емельянавіч Пятроўскі-Сітніяновіч—гэта сапраўднае імя:

- 1) Сымона Буднага

- 2) Казіміра Лышчынскага
- 3) Казіміра Семяновіча
- 4) Сімёна Палацкага
- 5) Мялеція Сматрыцкага

A26. Ініцыяタрам падзелаў Рэчы Паспалітай з'яўляеца:

- 1) расейская імператрыца Кацярына II
- 2) сейм Рэчы Паспалітай
- 3) прускі кароль Фрыдрых II
- 4) кароль Станіслаў Аўгуст Панятоўскі

A27. Згодна I Статуту ВКЛ 1529г. у ВКЛ усталеўваўся парадак ад выходу сялян ад феадала за тыдзень да канкрэтнага царкоўнага свята і тыдзень пасля яго.

Што гэта за свята?

- 1) Благавешчанне
- 2) Свята ўсіх святых
- 3) Троіца
- 4) Вялікадзень
- 5) Спас

A28. Са смерцю Жыгімонта II Аугуста спынілася дынастыя:

- 1) Вазаў
- 2) Пястаў
- 3) Рурыковічаў
- 4) Ягелонаў
- 5) Раманавых

A29. Для беларускай культуры другой паловы XVII-XVIII ст. харктэрна:

- 1) занядоб беларускага кірылічнага кнігадрукавання
- 2) развіцце уніяцкага кнігадрукавання
- 3) расквіт беларускага кірылічнага кнігадрукавання
- 4) перыяд рэзкага пагаршэння ўмоў развіцця
- 5) сцвярджэнне пераважнасці польскай і лацінскай мов

A30. Бітва пад Лоевам ў час казацка-сялянскай вайны сярэдзіны XVII ст.

адбылася ў:

- 1) 1648 г.
- 2) 1649 г.
- 3) 1650 г.
- 4) 1651 г.
- 5) 1659 г.

Частка В: У бланку адказаў слова (слова) пішацца у той форме, у якой яно ужываецца у сказе.

B1. Феадальная гаспадарка (гаспадарскі двор, ворныя землі і іншыя ўгоддзі), заснаваныя на прыгонай працы і зарыентаваныя на вытворчасць прадукцыі на продаж, называлася _____

B2. Пасля якіх падзелаў Рэчы паспалітай былі утвораны губерні?

- 1) Віленская
- 2) Віцебская
- 3) Гродзенская
- 4) Магілёўская

5) Мінская

А) 1772 г.

Б) 1793 г.

В) 1795 г.

В3. Сярэдневековыя манаскія аб'яднанні каталіцкай і уніяцкай царквы, якія мелі акрэсленыя мэты і статуты і дзейнічалі ў Беларусі ў XVI-XVIII ст., атрымалі назыву _____

В4. Часовае аб'яднанне шляхты з мэтай падтрымаць узброенай сілай тыя ці іншыя палітычныя патрабаванні-гэта _____

В5. Якая арганізацыя была галоўным барацьбітам з Рэфармацыяй ў ВКЛ _____

В6. Устанавіце адпаведнасць. Запішыце ў выглядзе спалучэнняў лічбаў і літар, напрыклад: 1а, 2б, 3в...

1) "Аб неіснаванні Бога" а) С.Полацкі

2) "Вялікае мастваства артылерыі" б) К. Лышчынскі

3) "Псалтыр рыфмованая" в) К.Семяновіч

4) "Гісторыя палескага народа"

В7. Хто з'яўляецца ўладальнікам Слонімскага прыгонага тэатра? _____

В8. Як прозвішча шляхціча, які быў спалены на плошчы Старога Мяста ў Варшаве ў 1689 г.? _____

В9. Пры якім з праваслаўных мітрапалітаў падпісана Царкоўнае унія ў Брэсце? _____

В10. Суаднясіце даты і падзеі. Напрыклад: 1а, 2б, ...

1) 1697-1733 гг.

2) 1700 г.

3) 1699 г.

4) 1701 г.

5) май 1704 г.

6) восень 1704 г.

а) бітва паміж варожымі шляхецкімі групоўкамі ля Алькенікаў

б) каралеванне Аўгуста II

в) руская армія ўступіла на тэррыторыю Беларусі

г) антышвецкі саюз з Расіяй

д) сандамірская канфедэрацыя

е) перамова аб саюзе з Расіяй супраць Швецыі.

4. История Беларуси

1. Общественно - политическое движение в Беларуси в конце 18-первой половине 19 в. Изменения в политике царизма.

2. Культура Беларуси в конце 18 в. - первой половине 19 в.

3. Отмена крепостного права в 1861 г. Буржуазные реформы 60-90-х годов IX в. в Беларуси.

4. Сельское хозяйство Беларуси в 60-90-е годы 19 в.

5. Развитие капитализма в промышленности Беларуси в 60- 90-е годы

6. Восстание 1863 года в Беларуси.

7. Освободительная борьба в Беларуси в 60- 90-е годы 19 в.
8. Формирование белорусской нации во второй половине 19 в.
9. Культура Беларуси в 60- 90-е годы 19 в.

Частка А: Адзначце правільны адказ ці некалькі адказаў у бланку адказаў.

A1.Рэвалюцыянеры-дэмакраты у другой палове XIX ст. імкнуліся дасягнуць сваіх мэт ляхам:

- 1) рэформ
- 2) пралетарскай рэвалюцы
- 3) сялянскай рэвалюцы
- 4) адмены выключных законау
- 5) вылучэння выключна эканамічных патрабаванняу

A2. Вызначыце пануючыя стылевыя накірункі у развіцці беларускай культуры у першай палове XIX ст.

- 1).барока
- 2) класіцызм
- 3). сэнтыменталізм
- 4). Рамантызм
- 5). Рэалістычнае мастацтва
- 6).рэнесанс

A3. Якім шляхам беларускае сялянства у другой палове XIX ст. магло палепшыць сваё зямельнае становішча?

- 1).продажам зямлі
- 2) арэндай зямлі
- 3) зямельнымі захопамі
- 4) купляй зямлі
- 6) падараваннямі

A4.Мэты расійскіх рэвалюцыянеру-дзекабрысту у адносінах да Беларусі:

- 1) адмена прыгонага права
- 2) аднауленне самастойнасці ВКЛ
- 3) пытанні аднаулення дзяржаунасці ВКЛ не разглядаліся
- 4) аднауленне межау Рэчы Паспалітай у межах 1772г.
- 5) перадача часткі беларускіх земель да Польшчы

A5.Сяляне якіх беларускіх губерняу асабліва дапамагалі уладам змагацца з удзельнікамі паўстання 1863-1864гг.?

- 1) Віленскай
- 2) Гродзенскай
- 3) Віцебскай
- 4) Мінскай
- 5) Магілёўскай

A6.Чым растлумачыць тое, што у першай трэці XIX ст. галоунай сілай у рэвалюцыйным руху на Беларусі была шляхтав?

- 1) колькасная перавага прадстаунікоу шляхецкага саслоуя
- 2) выключная рэвалюцыйнасць менавіта шляхецкага саслоуя
- 3) нізкі узровень палітычнай свядомасці сялянства
- 4) слабасць нацыянальнай буржуазіі
- 5) яшчэ не сфарміравауся нацыянальны пралетарыят

А7.Першая на Беларусі гімназія была адкрыта у 1805г. у горадзе:

- 1) Свіслач
- 2) Мінск
- 3) Магілёу
- 4) Жыровічы
- 5) Нясвіж

А8.Да 1900г. на Беларусі быу створаны толькі адзін камітэт РСДРП у Гомелі.

Гэта было абумоулена:

- 1) вялікай колькасцю прпамысловых рабочых
- 2) уплывам народнікау
- 3) уплывам «паліцэйскага сацыялізму»
- 4) уплывам Бунда
- 5) арыштамі паліцыі

А9.Якія варыянты вырашэння «сялянскага пытання» вызначыліся сярод прыхільнікаў рэформы 1861г. у Расійскай імперыі?

- 1) за беззямельнае вызваленне сялян і захаванне памешчыцкага землеуладання
- 2) за вызваленне сялян з зямлёй, са значным скарачэннем надзелау
- 3) за вызваленне сялян з дастаткоўм для забеспечэння іх патрэб памерамі зямлі
- 4) за вызваленне сялян з зямлёй, з існуючымі памерамі надзелау
- 5) не праводзіць рэфармаванне у галіне паземельных адносін

А10.Для прыкмет этнічнай супольнасці «нацыя» у адрозненні ад прыкмет «народнасць» характарна:

- 1) развіццё ва умовах дзяржаунасці
- 2) наяунасць тэрыторыі пражывання
- 3) наяунаяць развітай нацыянальной свядомасці
- 4) развіццё кроуна- родственных сувязяў
- 5) большая ступень інтэнсіунасці і развіцця характарных рыс

А11.Практычнае правядзенне сялянскай рэформы 1861г. у жыццё пачалося:

- 1) апублікаваннем рэскрыпта Аляксандра II віленскаму генерал губернатару Назімаву
- 2) з абвяшчэння «Палажэння аб ся лянах, якія выхходзяць з прыгонай залежнасці»
- 3) са стварэння Рэдакцыйных камітэтаў
- 4) са стварэння Сакрэтнага камітэта пад старшынствам Аляксандра II
- 5) з прызначэння міравых пасрэднікаў

А12.У канцы XIXст. Беларусь мела шашэйных шляхоу у 2 разы, а рачных – у 3разы больш, чым Еўрапейская Расія. Чыгунка звязвала Беларусь з Цэнтральна – Прамысловым, Пауночна –Заходнім, Пауднева – Украінскім, Польскім раёнамі.Усё гэта зъяўляецца адным са сведчанням:

- 1) выгаднага геаграфічнага становішча
- 2) змянення спецыялізацыі сельскай гаспадаркі ва умовах крызісу 80-х гг.
- 3) актывізацыі кірмашоу
- 4) паспяховасці развіцця капіталістычных адносін
- 5) непасрэднай блізасцю да прамысловых раёнаў

А13.Полацкая акадэмія была зачынена па загаду расійскага цара пасля:

- 1) падаулення паустання пад кірауніцтвам Т.Касцюшкі

- 2) перамогінад Напалеонам у вайне 1812г.
  - 3) скасаванне Ордэна езуітау
  - 4) падаулення паустання 1830 –1831гг.
  - 5) падаулення паустання пад кірауніцтвам К.Каліноускага
- A14.Школьная рэформа 1864г. на Беларусі:
- 1) абвяшчала усесаслоунасць адкацыі
  - 2) абвяшчала саслоуны прынцып навучання
  - 3) была паспяхова рэалізавана
  - 4) прадугледжвала адкрыццё земскіх школ
  - 5) праводзілася ва умовах урадавай рэакцыі

A15.Вызначце падаткі і павіннасці, якія выконвалі беларускія сяляне у другой палове XIXст.:

- 1) Земскія
- 2) Грамадскія
- 3) Памешчыцкія
- 4) Прыватнауласныя
- 5) Казённыя

A16.Разначынцы у Расіі канца XVIII – пачатку XIXстст. – гэта:

- 1) асобы рознага чыну і звання, выхадцы з розных дэмакратычных пластоу насельніцтва
- 2) катэгорыі часова абавязанных сялян
- 3) прадстаунікі буржуазіі
- 4) носьбіты буржуазна – дэмакратычнай і рэвалюцыйнай ідэалогіі
- 5) удзельнікі рэвалюцыйна - – дэмакратычнага руху другой паловы XIX ст.

A17.Вызначце пасады выбарных органау сялянскага самакіравання па рэформе 1861г.

- 1) дзясяцкі
- 2) ваявода
- 3) соцкі
- 4) сельскі стараста
- 5) старшыня валаснога правлення

A18.Для развіцця тэатральнага мастацтва на Беларусі у другой палове XIX ст. характэрна:

- 1) батлейка
- 2) народна – фальклорныя формы
- 3) забарона дзейнасці вандрууных тэактральных труп
- 4) забарона польскамоуных пастановак
- 5) уплыгу рускага і украінскага тэатральнага мастацтва

A19.Беларуская нацыя сфарміравалася у:

- 1) XIV – XVI ст.
- 2) другой палове XVII – XVIIIст.
- 3) Канцы XVIII - пачатку XIXст.
- 4) другой палове XIX – пачатку XX ст.
- 5) канцы XX - пачатку XXIст.

A20.Пачатак чыгуначнай сетцы Беларусі паклала чыгуначная лінія:

- 1) Маскоуска – Брэсцкая
- 2) Пецярбургска – Варшауская
- 3) Лібава – Роменская
- 4) Пецярбургска – Адэская
- 5) Рыга – Арлоуская

A21. Вызначце галоуныя прычыны паустання 1830 – 1831гг.:

- 1) аднауленне Рэчы Паспалітай у межах 1772г.
- 2) намер выкарыстаць польскае войска у падауленні рэвалюцыі у Франецыі і Бельгіі
- 3) рэакцыйная палітыка Мікалая I у дачыненні да заходніх губерняў
- 4) парушэнні Канстытуцыі Карапеуства Польскага 1815г.
- 5) узмацненне палітыкі русі фікацыі

A22. Перыядычнае апісанне дзяржаунай маё масці – гэта:

- 1) інвентар
- 2) секвестр
- 3) люстрацыя
- 4) секулярызацыя
- 5) рэквізіцыя

A23. Першыя народніцкія гурткі у гарадах Беларусі узніклі :

- 1) 1873 – 1875гг.
- 2) 1883 - 1884гг.
- 3) 1884 - 1889гг.
- 4) 1889 – 1890гг.
- 5) 1893 – 1896гг.

A24. Канчаткова у Расійскай імперыі часоваабавязаннае становішча сялян і выкупныя платяжы былі скасаваны у парэформенны перыяд падчас падзеяў:

- 1) паустання 1863 – 1864гг.
- 2) земскай і судовай рэформы 1864гг.
- 3) забойства 1 сакавіка 1881г. імператара Аляксандра II
- 4) рэвалюцыі 1905 – 1907гг.
- 5) лютаскай рэвалюцыі 1917г.

A25. Першы банк, які быу адчынены на Беларусі – гэта:

- 1) Азоуска – Данскі
- 2) Сялянскі паземельны
- 3) Руска – Азі яцкі
- 4) Злучаны
- 5) Мінскі камерцыйны

A26. Пасля паустання 1863 – 1864гг. на Беларусі былі зачынены установы адукацыі:

- 1) Віленскі уріверсітэт
- 2) Горы – Горыцкі земляробчы інстытут
- 3) Маладзечанская і Нясвіжская семінары
- 4) Навагрудская, Свіслацкая і Маладзечанская прагімназіі
- 5) Свіслацкая і Полацкая настауніцкія семінары

A27. Першая на беларусі школа ўзаемнага навучання ці ланкастарская школа была заснавана ў 1819г. у:

- 1) Гомелі
- 2) Гродна
- 3) Віцебску
- 4) Магілёве
- 5) Мінску

A28. Першую стачку на Беларусі ў сакавіку 1876г. арганізавалі рабочыя:

- 1) Мінскіх чыгуначных майстэррань
- 2) Баранавіцкіх чыгуначных майстэррань
- 3) Пінскіх чыгуначных майстэррань
- 4) Стадубцоўскіх чыгуначнага дэпо Мінскага павета

A29. Прамысловасць Беларусі ў канцы XIX - пачатку XXст. Спецыялізировалася галоўным чынам на:

- 1) развіціі вытворчасці будаўнічых матэрыялаў
- 2) металаапрацоўкі
- 3) пераапрацоўцы мясцовай сельскагаспадавчай і лясной сыравіны
- 4) гарбарнай вытворчасці
- 5) суднабудаўнічай вытворчасці

A30. Галоўны накірунак спецыялізацыі сельскай гаспадаркі Беларусі напрыканцы XIXст.:

- 1) вырошчванне тэхнічных культур
- 2) вінакурэнне
- 3) зерневая гаспадарка
- 4) мяса – малочная жывілагадоўля
- 5) танкаральная авечкагадоўля

Частка В: У бланку адказаў слова (слова) пішацца у той форме, у якой яно ужываецца у сказе.

B1. Паўстанцы 1830 – 1831гг. называлі сябе -----

B2. Якім відам документа вызначаліся памеры сялянскіх надзелаў і павіннасцей на карысць памешчыкаў падчас правядзення аграрнай рэформы 1861г.? -----

B3. Пасля рэформы 1861г. на Беларусі вузкая і доўгая частка сялянскага надзела сярод агульнаабшчыннай зямлі у грамадзе называлася -----

B4. Буйнейшым цэнтрам папярова – кардоннай прамысловасці на Беларусі у 80-я гг. XIXст. з'яўлялася ...

B5. Беларускі паэт – дэмакрат, фалькларыст і перакладчык, рэвалюцыянер, кіраунік студэнцкага пецярбургскага «Гуртка моладзі польска – літоускай, беларускай і маларускай» - гэта.....

B6. Найвялікшым уплывам у рабочым руху на Беларусі на мяжы XIX – XXстст. карысталася такая палітычная партыя як.....

B7. З якога першага выдання пачынаецца ажыуленне падцэнзурнага беларускамоунага друку

у другой палове XIXст.....

B8. У якім годзе на Беларусі замест народных пачатковых школ адчыніліся царкоуна – прыходскія школы.....

B9. У якім годзе і дзе на Беларусі быу пабудаваны суднабудаунічы завод, на якім выпускаліся параходы, карпусы для судоу і землячарпалак .....

B10. правільна суаднясіце даты, прозвішчы і падзеі: ....

1) 1844г.	а) А.Чартарыйсі	А) паустанне 1830 – 1831гг.
2) 1846г.	б) А.Марчанка, Х.Ратнер	Б) «Саюз свабодных братоу»
3) 1831г.	в) П.Кісялёу	В) Віленскі ўніверсітэт
4) 1803г.	г) Мінск, Вільня, Барауляны	Г) інвентарная рэформа
5) 1884г.	д) разбор шляхты	Д) «Гоман»

5. История БЕЛАРУСИ

1. Беларусь на рубеже 19-20 веков.
- 2 . Революционные события 1905-1907гг в Беларуси.
3. Экономическое положение Беларуси в 1906-1913гг.
4. Политическое положение Беларуси в 1906-1913гг.
5. Беларусь в годы первой Мировой войны.
6. Культура Беларуси в начале 20 века.
7. Беларусь в период Февральской революции 1917г. и февраль-июль 1917г.
8. Октябрьская революция в Беларуси.
9. Провозглашение Беларуской государственности.

Тесты

Частка А: Адзначце правільны адказ ці некалькі адказаў у бланку адказаў.

A1. На мяжы XIX – XX ст.ст. Расійская імперыя разам з іншымі
капіталістычнымі краінамі уступіла у перыяд:

- 1) прамысловага перавароту
- 2) развіцця навукова – тэхнічнай рэвалюцыі
- 3) эканамічнага крызісу
- 4) эканамічнага уздыму

A2. Вызначце харектар рускай рэвалюцыі 1905-1907 гг. па формах і метадах
барацьбы:

- 1) феадальная
- 2) буржуазная
- 3) дэмакратычная
- 4) буржуазна-дэмакратычная
- 5) пралетарская

A3. Якім чынам П.А.Сталыпін звязаны з беларускімі землямі?

- 1) вучыся у Віленскай гімназіі
- 2) вучыся у Свіслацкай гімназіі
- 3) займау пасаду ваеннага губернатара у Вільні
- 4) займау пасаду губернатара у Гродзенскай губерні
- 5) узнічальвау карную экспедыцыю на Беларусі падчас рэвалюцыі 1905-1907 гг.

A4. Часовы урад у Петраградзе, сфарміраваны пасля перамогі Лютаяскай
рэвалюцыі 1917г., узнічаліу:

- 1) А. Гучкоу

- 2) А.Керанскі
- 3) Г.Львоу
- 4) П. Мілюкоу
- 5) П. Сталыпін

А5. Да лістапада 1917г. на Беларусі адбылося:

- 1) акупацыя нямецкім вайскамі
- 2) акупацыя польскім вайскамі
- 3) падауленне слуцкага паўстання
- 4) усталяванне на ўсёй неакупіраванай тэрыторыі улады Саветау

А6. Старшынёй зъезда беларускіх нацыянальных арганізацый у сакавіку 1917г. у Мінску быу абранны:

- 1) К.Кастравіцкі
- 2) Я.Лёсік
- 3) Р.Скірмунт
- 4) А.Смоліч
- 5) М.Фрунзе

А7. Вызначце актыуных дзеячуо партыі сацыялістаў-рэвалюцыянераў (ПСР):

- 1) К.Брэшка-Брэшкоўская
- 2) А.Бонч-Асмалоўскі
- 3) Р.Гершуні
- 4) В.Іваноўскі
- 5) С.Кавалік

А8. Вызначце назвы франтоу Першай сусветнай вайны, лініі якіх праходзілі па тэрыторыі Беларусі з 1914 да жніўня 1915г.:

- 1) Пауночны
- 2) Пауночна-Заходні
- 3) Заходні
- 4) Пауднёва- Заходні
- 5) Пауднёвы

А9. Якая адміністрацыйна-тэрытарыальная адзінка была утворана на неакупіраванай тэрыторыі Беларусі у чэрвені 1917г.?

- 1) Заходняя вобласць
- 2) Заходняя камуна
- 3) Пауночна- Заходні край
- 4) ЛітБел
- 5) ССРБ

А10. Вызначце вынікі Першага Усебеларускага зъезда у снежні 1917г.:

- 1) арышт презідыта ішэрага дэлегатау
- 2) быу распушчаны СНК Заходняй вобласці і фронту
- 3) роспуск ВБР і ЦБВР
- 4) роспуск Аблывікамзаха
- 5) стварэнне БНР і шырокое прызнанне яе міжнароднай супольнасцю

А11. Вызначце спосабы эксплуатацыі сялян і сельскагаспадарчых рабочых у памешчыцкай гаспадарцы Беларусі у пачатку XXст.:

- 1) абшчынны
- 2) гандлёва-ліхвярскі

- 3) дакапіталістычны
- 4) рабауладальніцкі
- 5) уласна капіталістычны

А12. У якіх беларускіх губернях правядзенне сталыпінскай аграрнай рэформы было звужана з-за абшчыннага землеуладання?

- 1) Віцебскай
- 2) Віленскай
- 3) Гродзенскай
- 4) Магілёўскай
- 5) Мінскай

А13. Якая падзея пачатку ХХст. Дала магутны штуршок руху нацыянальнага адраджэння на Беларусі?

- 1) аднауленне беларускай дзяржаунасці
- 2) першая расійская рэвалюцыя 1905-1907 гг.
- 3) рэформа П.Сталыпіна
- 4) Лютаская рэвалюцыя 1917г.
- 5) утварэнне Інбелкульта

А14. Важная падзея культурнага жыцця Беларусі, якая адбылася у 1910г.:

- 1) адкрыццё першага кінатэатра у Мінску
- 2) вяртанне у Полацк мошчау святой Ефрасінні Полацкай
- 3) заснаванне у Пецярбургу выдавецкай суполкі «Загляне сонца і у наша аконца»
- 4) першая пастаноука пьесы Я.Купалы «Паулінка»
- 5) усталяванне помніка ля в. Лясная у гонар 200-годдзя перамогі над шведамі

А15. Вызначце праграмныя мэты Беларускай сацыялістычнай Грамады (БСГ):

- 1) звяржэнне самадзяржауя праз палітычны тэрор
- 2) знішчэнне капіталістычнага ладу
- 3) перадача зямлі і сродкау вытворчасці ва уласасць народа
- 4) пабудова сацыялізму праз сацыялістычную рэвалюцыю і усталяванне дыктатуры пралетарыяту
- 5) усталяванне незалежнай дэмакратычнай рэспублікі

А16. Цэнтральная рада беларускіх арганізацый (ЦРБА) створана:

- 1) 25 сакавіка 1917г.
- 2) 27 сакавіка 1917г.
- 3) 10 ліпеня 1917г.
- 4) 10 кастрычніка 1917г.
- 5) 25 кастрычніка 1917г.

А17. Для ліберальнага руху на Беларусі пасля паражэння рэвалюцыі 1905-1907 гг. характэрна:

- 1) арганізацыйнае афармленне ліберальнай апазіцыі
- 2) дзейнасць ліберальных груп
- 3) моцная ліберальная апазіцыя не аформілася
- 4) размыванне ліберальнай традыцыі
- 5) распаліся многія правінцыяльныя арганізацыі

A18. Буйная землеуласніца Беларусі, якая увайшла ў гісторыю нашай краіны як дзеячка беларускага адраджэнцкага руху канца XIX-пачатку XXст., мецэнатка і філантропка – гэта:

- 1) Канстанцыя Буйло
- 2) Соф'я Алелька Радзівіл
- 3) Марыя Магдалена Радзівіл
- 4) Уршуля Радзівіл
- 5) Саламея Русецкая

A19. Вызначце адрозненне беларускага нацыянальнага руху у пачатку ХХст. ад нацыянальнага руху іншых народаў:

- 1) адсутнасць палітычных партый, якія абаранялі нацыянальныя права беларусаў
- 2) дзейнасць адзінай партыі, якая абараняла нацыянальныя права беларусаў
- 3) дзейнасць шматлікіх партый, якія абаранялі нацыянальныя права беларусаў
- 4) невырашанасць нацыянальнага пытання

A20. Пад націкам рэвалюцыйных падзеяў Мікалай II 17 кастрычніка 1905г. падпісаў Маніфест:

- 1) аб адмауленні ад улады
- 2) аб наданні Дзяржаунай Думе заканадаучых паўнамоцтваў
- 3) аб увядзенні у Расіі Дзяржаунай Думы
- 4) аб увядзенні новага выбарчага закона
- 5) аб удасканаленні дзяржаунага парадку

A21. У дачыненні да вырашэння пытання аб формах самавызначэння Беларусі левыя эсеры і народніцкае крыло БСГ у час Першага Усебеларускага зъезда выступалі:

- 1) за абвяшчэнне незалежнай Беларусі
- 2) за абласную аутаномію у складзе Расіі
- 3) за аутаномію са сваёй краёвай радай і адміністрацыяй
- 4) за уключэнне у склад Злучаных Штатаў Еўропы

A22. Якім чынам бальшавікі усталявалі сваю уладу у Мінску восенню 1917г.?:

- 1) выклікалі верныя ім часці Заходняга фронту
- 2) прыйшлі да улады у выніку выбараў Устаноучага сходу
- 3) перамаглі у выніку узброенага паўстання
- 4) у выніку дэмакратычных выбараў у Мінскі Савет
- 5) шляхам стварэння палітычнай кааліцыі з іншымі палітычнымі сіламі

A23. Вызначце прычыны рускай рэвалюцыі 1905-1907 гг. у Расіі:

- 1) адсутнасць дэмакратычных свабод
- 2) адставанне Расіі ад перадавых краін свету
- 3) захаванне перажыткау феадалізму
- 4) захаванне самадзяржауя
- 5) невырашанасць зямельнага пытання
- 6) невырашанасць нацыянальнага пытання

A24. У пачатку ХХст. па насычанасці тэрыторыі чыгуначнымі лініямі Беларусь:

- 1) была роуная еўрапейскай частцы Расіі
- 2) пераузыходзіла еўрапейскую частку Расіі у 9,6 разу

- 3) саступала єурапейскай частцы Расіі у 9,6 разоу
- 4) чыгуначная сетка была неразвітай

A25. Вызначце асаблівасці Выбарчага закона ад 3 чэрвеня 1907г. на Беларусі:

- 1) адмена падзелу на выбарчыя куры
- 2) выбарчыя права атрымалі вайскоуцы і жанчыны
- 3) зніжэнне маёмынага цэнза на карысць сялян
- 4) зніжэнне маёмынага цэнза на карысць памешчыкау
- 5) стварэнне, акрамя саслоуна-маёмынага куры, нацыянальных

A26. Для рабочага руху на Беларусі у час Першай сусветнай вайны характэрна:

- 1) перавага эканамічных патрабаванняу
- 2) перавага палітычных выступленняу
- 3) рэзкае скарачэнне колькасці выступленняу
- 4) рэзкі рост колькасці выступленняу
- 5) рост колькасці праурадавых выступленняу

A27. Вызначце падзеі, якія пауплывалі на абвастрэння супярэчнасцей у грамадстве Расіі напярэдні Кастрычніцкай рэвалюцыі 1917г.:

- 1) хлебанарыхтоучы крызіс
- 2) ваенныя неудачы Расіі у Першай сусветнай вайне
- 3) сталыпінская аграрная рэформа
- 4) красавіцкі і ліпеньскі крызісы Часовага урада
- 5) паражэнне царызму у Першай сусветнай вайне

A28. Пераутварэнне Цэнтральнай рады беларускіх арганізацый (ЦРБА) у Вялікую беларускую раду (ВБР) адбылося:

- 1) 25 сакавіка 1917г.
- 6) 27 сакавіка 1917г.
- 7) 10 ліпеня 1917г.
- 8) 17 кастрычніка 1917г.
- 9) 31 кастрычніка 1917г.

A29. Аднауленне арганізаванага нацыянальнага руху на акупіраванай немцамі тэрыторыі Беларусі пачалося з дзейнасцю:

- 1) бежанскіх камітэтау
- 2) Беларускага камітэта дапамогі пацярпелым ад вайны
- 3) газеты «Наша ніва»
- 4) газет «Дзяніца і Светач»
- 5) таварыствау дапамогі пацярпелым ад вайны

A30. Орган улады, які узнік на Беларусі з сакавіка 1917г., выступау у перыяд Лютаускай рэвалюцыі у якасці «першай сілы» за буржуазна-дэмакратычны шлях развіцця з парламенцкай рэспублікай у Расіі, спалучау заканадаучую і выканаучую функцыі – гэта:

- 1) Ваенна-рэвалюцыйны камітэт
- 2) Савет рабочых і салдацкіх дэпутатау
- 3) Савет народных камісарау
- 4) Цэнтральны выканаучы камітэт Беларусі
- 5) Часовы грамадскі камітэт парадку

- Частка В : У бланку адказаў слова (словы) пішацца у той форме, у якой яно ужываецца у сказе.
- В1.Беларускі паэт і грамадскі дзеяч, звязаўшы свой лёс у 1904г. з партыяй эсэрау. Заснавау у Мінску падпольную друкарню. У 1907г. у час друкавання чарговай пракламацыі быу арыштаваны. Шмат гадоу правёу на катарзе .....
- В2.Першы вышэйшы заканадаучы орган савецкай улады на тэрыторыі Беларусі з 26 лістапада 1917г. па 2 студзеня 1919г. ліквідаваны у сувязі са стварэннем Часовага рабоча-сялянскага урада БССР. Гэта.....
- В3.Як называлася першая газета БСГ у пачатку дзейнасці арганізацыі?.....
- В4.Этнограф, археолаг, фалькларыст канца XIX – пачатку XX ст. Аснауная яго праца – «Беларускі зборнік». Гэта.....
- В5.Па аграрнай рэформе у Расіі у пачатку ХХ ст. зямельны надел, які выдзеляўся з абшчыннай зямлі у асабістое валоданне сяляніна называўся.....
- В6.Беларускі графік, жывапісец. Скульптар першай паловы XX ст.. стваральнік графічнай серыі «Старажытная будоўля на Беларусі», партрэтау полацкіх князёў, пачынальнік касмічнай тэмы у мастацтве, актыуны дзеяч нацыянальнага руху, супрацоунічау з «Нашай нівай» - .....
- В7.З вясны 1917 г. па вясну 1918 г.мянялася назва кіруючага палітычнага цэнтра нацыянальна-вызваленчага руху Беларусі. Запоуніце прапушчаныя элементы лагічнага ланцужка: 1)БНК 2)..... 3)..... 4)Выканкам Усебеларускага зьєзда 5).....
- В8.Рэвалюцыянер, эсэр, разам з А.Ізмайловіч здзейснілі у студзені 1906 г. замах на Курлава, але неудала. Бомба, якая пабывала у руках царскай “ахранкі”, не узарвалася. А.Ізмайловіч была саслана на катаргу, а .....быу павешаны.
- В9.На перамовах у Брэст-Літоуску паміж Расіяй і Германіяй дэлегацыю выканкама Першага Усебеларускага зьєзда узначальвау.....
- В10.Вызначце выканадаучы орган першага вышэйшага заканадаучага органа савецкай улады на тэрыторыі беларусі з 26 лістапада 1917г. па 2 студзеня 1919г.....

6. ГІСТОРЫЯ БЕЛАРУСІ

1. Образование Белорусской Советской Социалистической Республики.
2. Беларусь в период советско-польской войны 1919-1920 гг.
3. Национально-государственное строительство в БССР в 1921-1927 гг.
4. Экономика БССР в период НЭПа.
5. Политика белорусизации и ее достижения.
6. Общественно-политическая жизнь БССР в 1928-1939 гг.
7. Индустриализация и коллективизация в БССР.
8. Культурное развитие БССР в 30-е годы.
9. Западная Беларусь под властью Польши (1921-1939 гг.).

Частка А: Отметьте правильный ответ или несколько ответов.

- А1. Калектывізацыю на Беларусі планавалася завяршыць у :

1) 1930 г. 2) 1932г. 3) 1933г. 4) 1935г. 5) 1937г.

А2. У БССР аднапартыйная сістэма усталявалася у:

1) 1917г. 2) 1918г. 3) 1919г. 4) 1921г. 5) 1924г.

А3. Тэрыторыя Заходняй Беларусі у часы польскай акупкцыі пасля падпісання Рыжскага міру была падзелена на ваяводствы:

- 1) Беластоцкае
- 2) Віленскае
- 3) Берасцейскае
- 4) Навагрудскае
- 5) Палескае

А4. У 1925г. на Беларусі адбылося:

- 1) пераход да палітыкі ваеннага камунізму
- 2) пераход да НЭПа
- 3) пераход да палітыкі беларусізацыі
- 4) пачатак ажыццяулення індустрыйлізацыі
- 5) пачатак ажыццяулення суцэльнай калектывізацыі

А5. Аутар верша-гімна «Пагоня»:

1) Я. Купала 2) Я. Колас 3) З. Жылуновіч 4) К. Буйло 5) М. Багдановіч

А6. Вызрачце міфічныя антысавецкія арганізацыі на Беларусі, якія былі «выкрыты» органамі ДПУ БССР:

- 1) «Абъяднанае антысавецкае падполле»
- 2) «Абъяднаная грамадзянская партыя»
- 3) «Беларускі нацыянальны цэнтр»
- 4) «Польская вайсковая арганізацыя»
- 5) «Саюз вызвалення Беларусі»

А7. Першы пяцігадовы план развіцця анроднай гаспадаркі быу распрацаваны у :

1) 1921 – 1922гг. 2) 1926 – 1927гг. 3) 1928 – 1929гг. 4) 1933 – 1934гг.

А8. Пачатак савецкага беларускага кінематографа звязаны з прозвішчамі:

- 1) Ю. Тарыча
- 2) М. Чуркіна
- 3) Я. Цікоцкага
- 4) А. Багатырова
- 5) Я. Зайцева

А9. Назва першага беларускага сімфанічнага твора:

- 1) «Кастусь Каліноўскі» Дз. Лукаса
- 2) «У пушчах Палесся» М. Аладава
- 3) «Зорка Вянера» Ю. Семеняка
- 4) «Князь - возера» В. Залатарова
- 5) «Беларускія карцінкі» М. Чуркіна

A10. Вызначце сярод пералічаных месцы масавых растрэлау на Беларусі у часы сталінскіх рэпрэсій:

- 1) Бяроза – Картузская
- 2) Катынь
- 3) Курапаты
- 4) Трасцянец
- 5) Лошыцкі Яр

A11. Вызначце недакладнасць. Формамі сацыялістычнага спаборніцтва у 30-х гадах былі:

- 1) ударныя брыгады
- 2) чырвоныя брыгады
- 3) сумяшчэнне прафесій
- 4) шматстаночнае аблугуование
- 5) стаханаускі рух

A12. У 1930-х гг. пачалі сваю работу тэатральныя установы, якія адыгралі вялікую ролю у развіцці беларускага тэатральнага мастацтва:

- 1) Дзяржауны яурэйскі тэатр БССР
- 2) Тэатр музычнай камедыі
- 3) Дзяржауны тэатр оперы і балета
- 4) Тэатр юнага гледача
- 5) Тэатр лялек

A13. Адметнымі рысамі грамадска-палітычнага жыцця Беларусі у 1930-я гг. зъяўляліся:

- 1) узвышэнне партыйна-дзяржаунага кірауніцтва
- 2) масавае парушэнне правоу чалавека
- 3) палітычныя рэпрэсіі
- 4) значны уплыу на грамадства ідэалагічнага апарата
- 5) вера людзей у правільнасць кірункау грамадскага развіцця

A14. У якой акрузе БССР у 1926 – 1927 гг. было найбольш пашырана хутарское землекарыстанне?

- 1) Бабруйскай
- 2) Барысаускай
- 3) Мінскай
- 4) Віцебскай
- 5) Слуцкай

A15. Восенню 1919г. польскае наступленне спынілася і фронт стабілізаваўся на лініі: Полацк – р. Бярэзіна – р. Днепр. Гэта тлумачыцца:

- 1) адсутнасцю падтрымкі замежных краін
- 2) дасягненнем Польшчай мэтыпа аднауленню Рэчы Паспалітай у межах 1772г.
- 3) падпісаннем Брэсцкага міру
- 4) падпісаннем Рыжскага міру
- 5) паспяховым наступленнем Чырвонай Арміі

A16. Палітыка раскулачвання пачалася з:

- 1) 1921г.
- 2) 1925г.
- 3) 1927г.
- 4) 1929г.
- 5) 1930г.

A17. У якім годзе выявіуся крызіс збыту (так званыя «нажніцы цэн» на прамысловыя тавары і сельскагаспадарчыя прадукты), у выніку якога многія сяляне не маглі купляць тавары прамысловага вырабу з-за іх дарагоулі?

- 1) 1921г.
- 2) 1923г.
- 3) 1925г.
- 4) 1927г.
- 5) 1929г.

A18. У 1937 г. заяўлялася аб tym, што ў Беларусі дзейнічае антысавецкая, нацыянал-фашистычная падпольная арганізацыя на чале з кіраунікамі рэспублікі:

- 1) М. Гікала
- 2) А. Крыніцкі
- 3) М. Галадзедам
- 4) А. Чарвяковым
- 5) І. Адамовічам.

A19. Галоуная сутнасць НЭПа:

- 1) вяртанне да сістэмы таварна-грашовых адносін
- 2) матэрыяльная зацікауленасць працауніка у выніках сваёй дзейнасці
- 3) прыклад новага мыслення у даждзерную эпоху
- 4) прыклад выкарыстання дзяржаунаага рэгулювання у рынковых эканамічных умовах
- 5) свабода выбару формау гаспадарання

A20. Сацыяльную аснову бальшавіцкіх арганізацый у Беларусі у 1917г. складалі:

- 1) сяляне
- 2) рабочыя
- 3) салдаты
- 4) афіцэры
- 5) студэнты

A21. Правядзенне індустрыйлізацыі вельмі хуткімі тэмпамі па прапанове I. Сталіна пад лозунгам : ”Пяцігодку ў чатыры гады” складае змест паняцця:

- 1) мадэрнізацыя
- 2) інтэнсіфікацыя
- 3) звыш індустрыйлізацыя
- 4) рэканструкцыя.

A22. Лінія Керзана – гэта:

- 1) лінія падзелу тэрыторыі Беларусі згодна умовам Брэсцкага міру 1918г.
- 2) лінія падзелу тэрыторыі Беларусі згодна умовам Рыжскага міру 1921г.
- 3) рубеж спынення наступлення Польшчы падчас савецка-польскай вайны 1920г.
- 4) лінія падзелу паміж Беларуссю і Польшчай, вызначаная Вярхоуным саветам Антанты на Парыжскай мірнай канферэнцыі 1919 – 1920 гг.
- 5) лінія стабілізацыі савецка-польскага фронту у чэрвені 1920г.

A23. У пачатку 1920-х гг. шматпартыйнасць у БССР:

- 1) разгортвалася і пашыралася
- 2) разглядалася у якасці умовы дэмакратызацыі кіравання
- 3) зъяулялася галоунай прыкметай грамадска-палітычнага жыцця
- 4) была ліквідавана
- 5) ніколі не існавала

A24. Для таварыства па сумеснай апрацуцы зямлі (ТАЗ) як формы вытворчага кааперыравання сялянства найбольш характэрна:

- 1) абагульненне зямлі
- 2) абагульненне працы
- 3) абагульненне прылад працы
- 4) наяунасць прысядзібной гаспадаркі
- 5) максімальная ступень абагульнення гаспадаркі

A25. Па плану ГОЭЛРО першая электрастанцыя у БССР была пабудавана у:

- 1) Мінскім раёне
- 2) Ваукавыскім раёне
- 3) Віцебскім раёне
- 4) Крычаўскім раёне
- 5) Аршанскім раёне

A26. Галоунай мэтай палітыкі беларусізацыі у 1920-я гг. была наступная:

- 1) адраджэнне беларускай нацыянальнай культуры
- 2) пашырэнне сферы ужытку беларускай мовы
- 3) стварэнне нацыянальнай сістэмы аддукцыі і навуковае вывучэнне Беларусі
- 4) укараненне беларускіх нацыянальных кадрау у савецкія і партыйныя органы

A27.БПСР абъявіла аб самароспуску у:

- 1) 1918г.
- 2) 1919г.
- 3) 1921г.
- 4) 1924г.
- 5) 1927г.

A28.Літоуска – Беларуская ССР была утворана:

- 1) 16 студзеня 1919г.
- 2) 2 – 3 лютага 1919г.
- 3) 1 студзеня 1919г.
- 4) 30 снежня 1918г.
- 5) 9 лістапада 1918г.

A29. Стракапытаускі мятеж адбыўся на Беларусі у:

- 1) сакавіку 1918г.
- 2) лютым 1919г.
- 3) сакавіку 1919г.
- 4) лістападзе-снежні 1920г.
- 5) лютым 1920г

A30. Прэзідым Рады БНР у дачыненні да рашэння II Усебеларускай канфэрэнцыі БНР у Берліне 12 кастрычніка 1925г.:

- 1) адклау прыняцце рашэння на непэуны тэрмін
- 2) застаўся верны III Устаунай грамаце
- 3) не разглядау прынятых рашэння
- 4) пагадзіўся з прынятymі рашэннямі
- 5) не прызнау прынятых рашэння

Частка В: У бланку адказаў слова (слово) пішацца у той форме, у якой яно ужываецца у сказе.

B1. Першы у БССР шматпавярховы жылы дом быу пабудаваны у 1934г.
у_____

B2. У савецкую гісторыю пад назвой “год вялікага пералому” ўвайшоў год_____

B3. Палітычны і эканамічны рэжым, які быу усталіваны у Заходній Беларусі у 1926г., атрымау назуву _____

B4. Беларускі мовазнавец, старшыня Інбелкульта з 1922г., віцэ-прэзідэнт АН БССР, старшыня археаграфічнай камісіі і камісіі па стварэнню слоуніка жывой народнай мовы, выдау «Беларуска-расійскі» (1925) і «Расійска-беларускі» (1928) слоунікі, рэпрэсіраваны у часы сталіншчыны, гэта _____

B5. Вызнычце адпаведнасць: _____

- 1) У.Пічэта
- 2) У.Ігнатоускі
- 3) В.Ластоускі
- 4) Я.Міровіч

А) кіраунік Беларускага дзяржаунага вандроунага тэатра

Б) першы рэктар БДУ

В) першы заслужаны артыст БССР

Г) першы прэзідэнт Беларускай акадэміі навук

Д) кіраунік Беларускага дзяржаунага музея

В6. У якім дакуменце 1930-х гг. абвяшчаліся пашырэнне дэмакратычных свабод, роуныя палітычныя права для усіх грамадзян, у тым ліку права вы біраць і быць абраным? _____

В7. Беларускі спявак, выкануца славянскіх песень, педагог. У Грамадзянскую вайну разам з сям'ёй у ліку бежанцау апынууся у Сібіры. З 1922г. у Харбіне. У 1929г. дэбютавау у Харбінскім оперным тэатры. У 1932-1934гг. стажыравауся у Міланскім оперным тэатры «Ля Скала». У 1935г. на бацькоушчыну – у Заходнюю Беларусь. Спявау у Пазнанскім оперным тэатры, быу салістам Варшаускага радыё _____

В8. Суаднясіце назывы прамысловых прадпрыемствау, месцы, дзе яны былі пабудаваны і пяцігодкі (указаць іх гады), у якія яны будаваліся:

1 пяцігодка гг

а) цэментны завод. _____

2 пяцігодка гг. _____

3 пяцігодка гг. _____

б) швейная фабрыка «Сцяг індустрыялізацыі»

в) завод сельскагаспадарчых машын

г) кансервавы завод

д) радыёзавод

е) аутарэмонтны завод

А) Мінск Б) Віцебск В) Крычау Г) Гомель Д) Магілёу Е) Рагачоу

В9. Поуная ці частковая кампенсацыя, аплата матэрыяльных страт ад вайны дзяржавай, якая здзейсніла агрэсію, той краіне, якая падвяргалася агрэсіі, называецца _____

В10. Суаднясіце назву грамадска-палітычнай арганізацыі (партыі), год яе заснавання, умовы існавання арганізацыі:

1)КПЗБ А)1925г. а)легальная культурна-асветніцкая арганізацыі

2)ТБШ Б) 1923г. б)дэмакратычная арганізацыі

3)БСРГ В)1921г. в)падпольная арганізацыі

7. ГІСТОРЫЯ БЕЛАРУСІ

1. Национально-освободительное, крестьянское и рабочее движение в Западной Беларуси (1921-1939 гг.)

2. Культура Западной Беларуси в 20-30-е годы.

3. Воссоединение Западной Беларуси с БССР.

4. Беларусь накануне нападения гитлеровской Германии.

5. Начало Великой Отечественной войны в Беларуси.

6. Окупационный режим фашистских захватчиков на территории Беларуси.

7. Развёртывание партизанского движения и подпольной борьбы на оккупированной территории Беларуси.

8. Освобождение Беларуси.

9. Беларусь на международной арене в 1945-1955 гг.

10. Народное хозяйство Беларуси в 1943-1955 гг.

Частка А: Отметьте правильный ответ или несколько ответов.

А1. У чым заключалася сутнасць пасляваенай індустрыйлізацыі у БССР?

- 1) паскоранае аднаўленне і дальнейшае развіццё прамысловасці Беларусі
- 2) няўлага да развіцця лёгкай прамысловасці і сферы бытавога абслугоўвання
- 3) пачатак НТР

4) курс на пераважнае развіццё цяжкай прамысловасці і машынабудавання

А2. Першая буйная карная аперацыя нямецкіх акупантав, якая была праведзена супраць партызан і мірнага насельніцтва на тэрыторыі Беларусі ў ліпені-жніўні 1941 года:

- 1) “Герман”
- 2) “Горунг”
- 3) “Котбус”
- 4) “Прыпяцкая балоты”
- 5) “Нюрнберг”

А3. Падзенне сельскагаспадарчай вытворчасці у пачатку 50-х гг. ХХ ст. было звязана з:

- 1) палітыкай паскоранай суцэльнай калектывізацыі у Заходній Беларусі
- 2) увядзеннем гаспадарчага разліку
- 3) павышэннем жыццёвага ўзроўня насельніцтва гарадоў
- 4) павышэннем адукцыйнага ўзроўня сельскага насельніцтва
- 5) меліарацыяй беларускага Палесся

А4. Першы этап абарончых баёў на Беларусі у 1941 г. завяршыўся:

- 1) акружэннем савецкіх дывізій
- 2) узяццем Брэста
- 3) захопам Мінска
- 4) затрымкай нямецкіх войскаў і зрывам блізкінага

А5. Даследчыкі-гісторыкі Заходній Беларусі ў даваенны час:

- 1) В. Атаневіч
- 2) В. Вяргей
- 3) У. Ісаенка
- 4) М. Чарняўскі
- 5) Г. Цэгак-Галубовіч

А6. “Рэйкавая вайна” – гэта:

- 1) падрыу рэек партызанамі
- 2) назва спланаванай стратэгічнай аперацыі
- 3) знішчэнне мастоў і чыгунак
- 4) знішчэнне шляхоў зносін партызанамі

А7. Калектывізацыя у Заходній Беларусі у асноўным завяршылася у:

- 1) канцы 1939 г.
- 2) канцы 1945 г.
- 3) канцы 1950 г.
- 4) канцы 1950-х гг.

А8. Вызначце храналагічныя межы першага этапа “рэйкавай вайны” на Беларусі:

- 1) пачатак жніўня – сярэдзіна верасня 1943 г.
- 2) 19 верасня – пачатак лістапада 1943 г.
- 3) 20 чэрвеня 1944 г. – жнівень 1944 г.
- 4) 23 чэрвеня – 04 ліпеня 1944 г.
- 5) 05 ліпеня – 29 жніўня 1944 г.

А9. Па якому пытанню ўстрымалася ў час галасавання дэлегацыя БССР на паседжанні Генеральная Асамблея ААН у 1948 г.:

- 1) па прыняцці рэзалюцыі аб пакаранні ваеных злачынцаў
- 2) па падтрымцы ідэі стварэння дзяржавы Ізраіль
- 3) па прыняцці Усеагульной дэкларацыі правоў чалавека
- 4) па аказанні дапамогі найбольш пацрпейшым у вайне краінам

- 5) па ахове культурных каштоўнасцей у выпадку ваенага канфлікту
- A10. Дагавор аб сяброўстве і граніцах паміж Германіяй і СССР быў падпісаны:
- 1) 23 жніўня 1939 г
  - 2) 28 жніўня 1939 г
  - 3) 28 верасня 1939 г.
- A11. На Парыжскай мірной канферэнцыі ў ліпені-кастрычніку 1946 г. дэлегацыя БССР:
- 1) не прысутнічала, адмовілася ад ўдзелу
  - 2) выступала справедлівае пасляваеннае ўладкаванне Еўропы без прыніжэння і дыскрымінацыі асобных краін і народаў
  - 3) не была запрошана да ўдзелу
  - 4) ўдзельнічала ў складзе дэлегацыі СССР
  - 5) ўдзельнічала ў складзе самастойнай дэлегацыі
- A12. Абазначце прычыны складанасця ў сельской гаспадарцы Беларусі у пачатку 1950-х гг.:
- 1) разбурэнні матэрыяльнай базы у час вайны
  - 2) «нажніцы цэн» - ніzkія закупачныя цэны на сельскагаспадарую прадукцыю і высокія – на прымесловыя вырабы
  - 3) ніzkая матэрыяльная зацікаўленасць працаунікоў калгасаў і саўгасаў
  - 4) правядзенне калектывізацыі у заходніх абласцях Беларусі
  - 5) адсутнасць самастойнасці калгасаў і саўгасаў у вырашэнні пытанняў гаспадарчай дзейнасці
- A13. У 1951 г. адбылося атрыбутыўнае афармленне дзяржаўнасці БССР, выклікане ўваходжваннем рэспублікі ў склад ААН, а менавіта:
- 1) дэмаркацыя граніцы
  - 2) зацверджанне новага дзяржаўнага сцяга
  - 3) зацверджанне новага дзяржаўнага герба
  - 4) зацверджанне новага дзяржаўнага гімна
  - 5) прыняцце канстытуцыі
- A14. Друкаваныя органы ТБШ у Заходній Беларусі:
- 1) “Дзянніца”
  - 2) “Беларускі летапіс”
  - 3) “Звязда”
  - 4) “Наша ніва”
  - 5) “Шлях”
- A15. Якія змены адбыліся пасля Пленума ЦК КПСС па проблемах сельской гаспадаркі ў верасні 1953 г.:
- 1) змена сістэмы падаткаабкладання асабістага надзелу
  - 2) заработную плату калгаснікам павялічылі ў 2 разы
  - 3) павялічыліся закупачныя цэны на сельскагаспадарчую прадукцыю
  - 4) павялічылася вытворчасць сельскагаспадарчай тэхнікі
  - 5) спісана запазычанасць з калгасаў і саўгасаў дзяржаве
- A16. На які тэрмін у 1939г. быў заключаны «Пакт аб ненападзе» паміж СССР і Германіяй?
- 1) на 2 гады
  - 2) на 5 гадоў
  - 3) на 10 гадоў
  - 4) на 20 гадоў
  - 5) на 25 гадоў
- A17. Вайскавыя аперацыі – састаўныя часткі другога этапа аперацыі “Баграціён”:
- 1) Беластоцкая
  - 2) Вільнюская
  - 3) Каўнаская
  - 4) Люблін-Брэсцкая
  - 5) Шауляйская
- A18. Аднаўленне эканомікі БССР пачалося з:
- 1) восені 1943г.
  - 2) вясны 1944г.
  - 3) восені 1944г.
  - 4) вясны 1945г.
  - 5) лета 1945г.

А19.”Камітэт садзеяня Чырвонай Арміі” – назва падпольнай арганізацыі, якая дзейнічала у горадзе:

- 1) Магілёў
- 2) Мінск
- 3) Брэст
- 4) Віцебск
- 5) Орша

А20. Картачная сістэма размеркавання прадуктаў была адменена у:

- 1) 1944г.
- 2) 1945г.
- 3) 1946г.
- 4) 1947г.
- 5) 1957г.

А21. Вызначце тэрыторію Заходняй Беларусі, дзе ў антыпольскім партызанскім руху найбольш значную ролю адыгрывалі беларускія эсэры:

- 1) Беласточчына
- 2) Віленшчына
- 3) Гродзеншчына
- 4) Навагрудчына
- 5) Палессе

А22. Вызваленне Беларусі ў час Вялікай Айчыннай Вайны пачалося:

- 1) 17 верасня 1942 г.
- 2) 23 верасня 1943 г.
- 3) 23 чэрвеня 1944 г.
- 4) 28 ліпеня 1944 г.
- 5) 29 жніўня 1944 г.

А23. Абъём прадукцыі прамысловасці у БССР перавысіў даваенны ўзровень у:

- 1) 1948г.
- 2) 1950г.
- 3) 1952г.
- 4) 1955г.
- 5) 1959г.

А24. У 1939 г. СССР быў выключаны з Лігі Нацый:

- 1) за падпісанне дагавораў з Германіяй
- 2) за ўвод войск у краіны Балтыі
- 3) як агрэсар у вайне супраць Польшчы
- 4) як агрэсар у вайне супраць Фінляндыі
- 5) як агрэсар у вайне супраць Іспаніі

А25. Горад Вільна і Віленскі край былі перададзены Літве са складу БССР па ініцыятыве І. Сталіна у:

- 1) 1921г.
- 2) 1939г.
- 3) 1941г.
- 4) 1945г.
- 5) 1953г.

А26. Беларускі штаб партызанскаага руху быў створаны у:

- 1) чэрвені 1941г.
- 2) маі 1942г.
- 3) верасні 1942г.
- 4) жніўні 1943г.
- 5) кастрычніку 1943г.

А27. Легальная рэвалюцыйна-дэмакратычная арганізацыя працоўных Заходняй Беларусі ў перыяд з 1927 па 1930 гг.:

- 1) Беларускі пасольскі клуб
- 2) Беларуская рэвалюцыйная арганізацыя (БРА)
- 3) Беларуская сялянска-рабочая грамада
- 4) Камуністычнаа партыя Заходняй Беларусі (КПЗБ)
- 5) Клуб “Змаганне”

А28. Першы бой партызаны Беларусі далі ў час час Вялікай Айчыннай вайны:

- 1) 22 чэрвеня 1941г.
- 2) 28 чэрвеня 1941г.
- 3) 1 ліпеня 1941г.
- 4) 31 жніўня 1941г.
- 5) 28 чэрвеня 1942г

А29. Што адпавядае рэчаіснасці ?

- 1) К. Ракасоўскі – камандуючы 2-м Беларускім фронтам
- 2) Г. Захараў - камандуючы 1-м Беларускім фронтам
- 3) Г. Жукаў - камандуючы 1-м Прыбалтыскім фронтам
- 4) А. Васілеўскі - камандуючы Дняпроўскай флатыліяй

А30. Адзін з буйнейшых танковых баёў у першапачатковы перыяд вайны, у якім прымала ўдзел каля 1500 танкаў з абодвух бакоў, адбыўся:

- 1) 6 ліпеня 1941г. пад Лепелем
- 2) 28 чэрвеня 1941г. пад Мінскам
- 3) 14 ліпеня 1941г. пад Оршай
- 4) 11 ліпеня 1941г. Гомелем
- 5) 22 чэрвеня 1941г. пад Брэстам

Частка В: У бланку адказаў слова (слова) пішацца у той форме, у якой яно ужываецца ў сказе.

B1. Колькі воінаў-беларусаў атрымалі званне Героя Савецкага Саюза у вайне 1941-1945гг.

B2. Устанавіце храналагічную паслядоўнасць:

- 1) першы этап «рэйкавай вайны»
- 2) аперацыя «Канцэрт»
- 3) пачатак плана «Барбароса»
- 4) пачатак аперацыі «Баграцён»

B3. Беларускі лётчык, які адзіны ў свеце здейсніў у час Вялікай Айчыннай вайны чатыры паветраныя тараны і застаўся ў жывых (напішице прозвішча)

B4. Першым наркомам замежных спраў БССР і кірауніком дэлегацыі БССР у ААН зъяўляўся (напішице прозвішча, ініцыялы)

B5. Першыя абласныя гарады Беларусі, вызваленыя савецкімі войскамі у вайне 1941-1945гг.

B6. Ганаровае званне «Горад-герой» Мінск атрымаў у годзе.

B7. Савецкія войскі ў час вызваленчага паходу поўнасцю занялі тэрыторыю у Заходній Беларусі да (указаць дату, месяц, год лічбамі)

B8. Стваральнікам 1-й Беларускай партызанской брыгады пад час Вялікай Айчыннай вайны зъяўляўся (напішице прозвішча, ініцыялы)

B9. На месцы якой падзеі Вялікай Айчыннай вайны 1941-1945гг. пабудаваны помнік «Курган Славы»:

B10. Першы сакратар ЦК КП(б)Б, кіраунік ЦШПР (напішице прозвішча)

8. ГІСТОРЫЯ БЕЛАРУСІ

1. Общественно -политическая жизнь Беларуси в 1945-1955 годах.
2. Культурная жизнь Беларуси в 1945-1955 годах
3. Промышленность, транспорт и связь Беларуси в середине 50-х - первой половине 60-х гг.
4. Сельское хозяйство Беларуси во второй половине 50-х - первой половине 80-х годов.
5. Общественно-политическое и социальное развитие Беларуси во второй половине 50-х - первой половине 80-х гг.
6. Образование, наука и культура Беларуси в середине 50-х - середине 80-х гг.
7. Народное хозяйство Беларуси во второй половине 80-х - 90-е годы.
8. Провозглашение независимости Республики Беларусь.

9. Наука и культура Беларуси во второй половине 80-х - 90-е годы.

Частка А: Адзначце правільны адказ ці некалькі адказаў у бланку адказаў.

А1. Першыя выбары дэпутатау у Вярхоуны Савет БССР і мясцовыя Саветы, якія праходзілі як свабодныя і альтэрнатыўныя, адбыліся у :

- 1) 1987г.
- 2) 1989г.
- 3) 1990г.
- 4) 1991г.
- 5) 1994г.

А2. Вызначце недакладнасць: У 1989 – 1995 гг. у Беларусі былі створаны:

- 1) Беларуская сялянская партыя
- 2) Партыя канстытуцыйных дэмакрататау
- 3) Беларускі народны фронт «Адраджэнне»
- 4) Беларуская сацыял – дэмакратычная грамада

А3. Калі ўведзена ў БССР абавязковая 10-гадовая (сярэдняя) адукацыя:

- 1) 1959 г.
- 2) 1966 г.
- 3) 1972 г.
- 4) 1977 г.
- 5) 1980 г.

А4. Закон Рэспублікі Беларусь «Аб свабодзе веравызнання і рэлігійных арганізацыях» быу прыняты у:

- 1) 1992г.
- 2) 1993г.
- 3) 1994г.
- 4) 1996г.
- 5) 1998г.

А5. Вызначце урон, нанесены эканоміцы Беларусі аварыяй на Чарнобыльскай АЭС:

- 1) выключэнне з гаспадарчага абароту 20% зямель
- 2) забруджанне радыёнуклидамі 1/5 часткі тэрыторыі рэспублікі
- 3) забруджанне радыёнуклидамі 1/3 часткі тэрыторыі рэспублікі
- 4) непрадказальныя следчанні для здароуя насельніцтва
- 5) страты памерам у 32 гадавыя рэспубліканскія бюджэты

А6. У кастрычніку 2000г. дэлегацыя Беларусі удзельнічала у:

- 1) Міжнароднай канферэнцыі у Капенгагене (Данія) па праблемах краін з пераходнай эканомікай
- 2) паседжанні камітэтау Міжнароднага валютнага фонду (МВФ)
- 3) паседжанні Савета бяспекі ААН прысвежаным праблемам Чарнобыля
- 4) «самміце тысячагоддзя» у штаб-кватэры ААН у Нью-Йорку

А7. Рэферэндум аб змене рэдакцыі артыкула 81 Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь адбыўся:

- 1) 24 лістапада 1996г.
- 2) 8 снежня 1999г.
- 3) 13 ліпеня 1998г.
- 4) 3 ліпеня 2003г.
- 5) 17 кастрычніка 2004г.

А8. Вызначце законы, прынятые Вярхоуным Саветам Рэспублікі Беларусь у пачатку 1990-х гг., якія былі накіраваны на пераутварэнне цэнтралізаванай планавай эканомікі у рыначную:

- 1) «Аб арэндзе»
- 2) «Аб прыватызацыі»
- 3) «Аб мовах»
- 4) «Аб фермерскай гаспадарцы»
- 5) «Аб індывідуальнай дзейнасці»

А9. З 1958 па 1965г. у БССР была адкрыта новая навучальная установа:

- 1) Беларускі дзяржауны універсітэт
- 2) Інстытут народнай гаспадаркі і мя Куйбышава
- 3) Горы-Гоацкая сельскагаспадарчая акадэмія
- 4) Мінскі радыётэхнічны інстытут
- 5) Мінскі педагогічны інстытут імя М. Горкага

А10. У першыню святкаванне дзён беларускай пісьменнасці і друку адбылося у жніуні-верасні:

- 1) 1991г.
- 2) 1994г.
- 3) 1995г.
- 4) 1997г.
- 5) 1999г.

А11. Першыя пасля заканчэння Вялікай Айчыннай вайны выбары у Вярхоуны Савет БССР адбыліся у:

- 1) 1945г.
- 2) 1946г.
- 3) 1947г.
- 4) 1950г.
- 5) 1953г.

А12. Ва умовах абвастрэння сацыяльна-еканамічнага крызісу урад Рэспублікі Беларусь увёу часовы продаж па картках і талонах у:

- 1) 1987г.
- 2) 1989г.
- 3) 1990г.
- 4) 1991г.
- 5) 1993г.

А13. Жаночую прыгажосць апывае у сваіх карцінах, прысвеченым «беларускім мадоннам», мастак:

- 1) М. Кузьміч
- 2) М. Савіцкі
- 3) Г. Вашчанка
- 4) У. Стальмашонак
- 5) А. Кішчанка

А14. 10 снежня 2000г. адбылося:

- 1) выбары у Палату прадстаунікоу Заканадаучага сходу Рэспублікі Беларусь
- 2) выбары Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь
- 3) падпісанне пагаднення паміж Расіяй і беларуссю аб увядзенні адзінай грашовой сістэмы
- 4) спыненне існавання СССР
- 5) закрыццё Чарнобыльской АЭС

А15. Пагадненне аб партнёрстве і супрацоўніцтве паміж Рэспублікай Беларусь і Еўрапейскім саюзам было падпісаны:

1) ліпені 1991г.	4) сакавіку 1995г.
2) снежні 1992г.	5) снежні 1997г.
3) лютым 1994г.	

А16. Хто з беларускіх мастакоў з'яўляецца аўтарам серый карцін “Лічбы на сэрцы”?

4) М. Савіцкі	4) Я. Зайцаў
5) Л. Шчамелёў	5) В. Волкаў
6) Г. Вашчанка	

А17. У 1951 г. адбылося атрыбутыўнае афармленне дзяржаўнасці БССР, выклікане ўваходжваннем рэспублікі ў склад ААН, а менавіта:

- 2) дэмаркацыя граніцы
- 3) зацверджанне новага дзяржаўнага сцяга
- 3) зацверджанне новага дзяржаўнага герба
- 4) зацверджанне новага дзяржаўнага гімна
- 5) усё пералічанае вышэй

A18. I Усебеларуская канферэнцыя гісторыкау адбылася у:

- 1) ліпені 1990 г.
- 2) верасні 1991г.
- 3) лютым 1993г.
- 4) ліпені 1998 г.
- 5) кастрычніку 2004г.

A19. Створаны, згодна Канстытуцыі 15 сакавіка 1994г., Кабінет Міністраў са жніўня 1994г. па лістапад 1994г. узначальваў:

- 1) В.Ф. Кебіч
- 2) С.С. Лінг
- 3) А.Р. Лукашэнка
- 4) П.М. Машэрау
- 5) М.М. Чыгір

A20. З 1960 па 1985г. колькасць вышэйших навучальных установ у БССР павялічылася з 24 да 33. Якія інстытуты за гэты час былі ператвораны ва ўніверсітэты?

- 1) Гомельскі педагогічны інстытут
- 2) Мінскі радыётэхнічны інстытут
- 3) Брэсцкі палітэхнічны інстытут
- 4) Гродзенскі педагогічны інстытут
- 5) Мінскі інстытут культуры

A21. Адзначце некалькі характэрных рыс грамадска-палітычнага і эканамічнага жыцця ў другой палове 50-х – пачатку 60-х гг. ХХст.:

1) спроба дэмакратызацыі грамадства	4) стварэнне саўнаргасаў
2) асваенне цаліны	5) увядзенне шматпартыйнасці
3) правядзенне альтэрнатыўных выбараў у Саветы	

A22. У 1949-1950 навучальным годзе на Беларусі быу распачаты пераход да абавязковай адукацыі:

- 1) 4-х гадовай
- 2) 7-мі гадовай
- 3) 8-мі гадовай
- 4) 9-ці гадовай
- 5) 10-ці гадовай

A23. Якое пачынанне пачало укараняцца у 1970-я гг. на будоулях і прамысловых прадпрыемствах Беларусі?

- 1) брыгадны падрад
- 2) гаспадарчы разлік
- 3) рух за камуністычныя адносіны да працы
- 4) стаханаускі рух

A24. Першым сакратаром ЦК Кампартыі Беларусі у 1945-1965гг. не зъяўляўся:

- 1) П. Панамарэнка
- 2) М. Гусарау
- 3) А. Кісялёу
- 4) М. Патолічау
- 5) К. Мазурау

A25. Якая колькасць ядзерных боепрыпасау былога СССР знаходзілася на тэрыторыі Беларусі у 1960 – 1980-я гг.?

- 1) 10% 2) 15% 3) 20% 4) 30% 5) 40%

A26. За паспяховае аднаўленне народнай гаспадаркі, БССР была ўзнагароджана другім ордэнам Леніна у:

- 1) 1935г. 4) 1965г.
2) 1958г. 5) 1970г.
3) 1961г.

A27. У 1956г. савецкае сялянства упершыню:

- 1) атрымала прысядзібныя надзелы дастатковых памерау
2) атрымала пашпарты
3) атрымала гарантаваную аплату працы
4) было пазбаулена ад падаткау
5) было пераведзена на індывідуальную форму гаспадарання

A28. Якая дэкларацыя была прынята на XV сесіі ААН па прапанове дэлегацыі БССР у 1960г.?

- 1) па асуджэнні агрэсіі Ізраіля супраць арабскіх краін
2) па наданні незалежнасці каланіяльным краінам
3) у падтрымку руху за мір
4) у падтрымку пауднёваафрыканскага народа уbaraцьбе супраць апартэіду
5) па падтрымцы ідэі утворэння дзяржавы Ізраіль

A29. Рэформа 1965.:

- 1) прывяла да кардынальных змен у эканамічным развіцці БССР
2) прынцыпова не пауплывала на стан эканомікі
3) садзейнічала скарачэнню уздзеяння гандлёва-грошовых механізмау на развіццё эканомікі
4) прывяла да эканамічнага «щуда»
5) прывяла да узрастання камандна - адміністратыунага умяшальніцтва у эканоміку

A30. Дэмакратызацыя савецкага грамадства у 1950-60-я гг. звязана з:

- 1) абмежаваннем улады партыйнага апарату
2) пашырэннем дэмакратычных правоу і свабод грамадзян
3) пашырэннем правоу саюзных рэспублік
4) рэабілітацыяй ахвяр палітычных рэпрэсій
5) працэсамі саветызацыі

Частка В: У бланку адказаў слова (словы) пішацца у той форме, у якой яно ужываецца у сказе.

B1. Зацверджанне назвы краіны - Рэспубліка Беларусь і новых дзяржауных сімвалу адбылося (напісаць лічбамі дзень, месяц, год)

B2. У якім годзе у Мінску пачало дзейнічаць метро?

B3. Назавіце імя і прозвішча знакамітага авіяканструктара, стваральніка рэактыунай і звышгукавой авіяцыі, родам з Гомельшчыны, двойчы Героя Сацыялістычнай Працы, гэта -

B4. Суаднясіце навуковыя распрацоўкі, якія атрымалі прызнанне не толькі у СССР, але і за мяжой, з прзвішчамі беларускіх вучоных:

- 1) укараненне у сельскагаспадарчую вытворчасць высокаэфектывнай тэхналогіі механизациі забалочаных зямель у 1962г.
  - 2) навуковая праца у галіне фізічных навук (1966г.)
  - 3) навуковая праца у галіне матэматыкі (1978г.)
- A) У. Платонау
B) М. Мацэпурा
B) М. Ельяшэвіч

B5. Назавіце прозвішча першага героя Рэспублікі Беларусь _____

B6. У якім годзе на Беларусі узнікае шматпартыйнасць? _____

B7. У 1957г. пад час рэфармавання эканомікі адбылася замена галіновага прынцыпу кіравання прамысловасцю тэрытарыяльным. Як называліся новыя органы кіравання эканомікай? _____

B8. Прыняцце Вярхоуным Саветам БССР Дэкларацыі аб дзяржауным суверынітэце БССР адбылося (напісаць лічбамі дзень, месяц, год) _____

B9. Аутарам шэрагу партрэтау гістарычных дзеячу і асоб культуры, у тым ліку трывіхія пра паустанне К. Каліноускага, Зъяуляеца мастак _____

B10. Знішчэнне нацыянальных асаблівасцей і свядомасці народа, зліццё яго з іншым народам, якое супраджаецца засваеннем чужой мовы, культуры і звычаяу – гэта _____